

A woman with dark hair tied back, wearing a black and white striped shirt, is seen in profile from the chest up. She is standing on a balcony with a blue railing, looking out over a cityscape. The scene is set during sunset, with warm light illuminating the buildings and the sky. In the background, there are several buildings with light-colored facades and dark roofs, some with chimneys. The overall mood is peaceful and contemplative.

VÉRONIQUE *Olmi*

*Mes
sukurti
būti
laimingi*

baltos lankos

Véronique Olmi

Mes sukurti būti laimingi

romanas

Iš prancūzų kalbos vertė Greta Štikelytė

baltos lankos

Versta iš:
Véronique Olmi, *Nous étions faits pour être heureux*,
Albin Michel, 2012

Redaktorė
Diana Bučiūtė

Maketuotoja
Eglė Jurkūnaitė

Dailininkas
Zigmantas Butautis

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: perduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinių, esančių bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-9955-23-982-6

© Editions Albin Michel, Paris, 2012

© Getty Images, viršelio nuotrauka

© Greta Štikelytė, vertimas į lietuvių kalbą, 2017

© Baltų lankų leidyba, 2017

Skiriu sūnums

*Mes sukurti būti laisvi
Mes sukurti būti laimingi*

Louis Aragon

*Visas pasaulio pažinimas nevertas
kūdikėlio ašarėlių <...>. Aš nekalbu
apie suaugusiųjų kentėjimus, jie
obuolį suvalgė <...>, tegu juos visus
velniai griebia, bet šitie, šitie!*

Fiodoras Dostojevskis*

* *Broliai Karamazovai*, Vilnius: Vaga, 1986, p. 258. Vertė M. Miškinis.

2012 m. spalio 18 d.

Jis stovi štai ten, priešais mane, Abačių aikštėje. Nemato manęs. Jo palto apykaklė pakelta, mūvi rudos odos pirštines, ryši „Hermès“ šaliką. Karuselės lemputės ryškiais spalvotais blyksniais nušviečia jo veidą, ratilus po akimis ir raukšles kaktoje. Kartais jis pakelia ranką, atsakydamas nuo medinio arkliuko jam mojančiai Klojei.

Nusišypso jai, bet karuselei pasisukus Klojė to nepamato ir apnuoginta jo šypsena šviesų sukuryje atrodo beveik apgailėtina.

Jis eina atsisėsti ant vieno iš aikštės suoliukų. Pridėga cigaretę. Plačiai išsiskečia, leidžia rankoms nusvirti tarp kelių, žiūri į kažką sau po kojomis.

O gal nežiūri.

Karuselė vis dar sukasi. Vaikai spiegia iš džiaugsmo ir iš jų burnų eina garas, vėjas plaiksto jų plaukus, aš galvoju apie du dalykus: tie vaikai gali pasigauti ausų uždegimą. Ir taip pat: galėčiau priėti prie vyro, sėdinčio ant suoliuko, ir išeiti kartu su juo.

Dar kartą.

Tačiau karuselė sustoja, pasivažinėjimas baigėsi.

Vyras užgesina cigaretę, atsistoja padėti dukrai nu-
lipti nuo medinio arkliuko. Pakelia galvą ir pamato mane.
Sustingsta. Ištiestos rankos atstumu nuo savo vaiko. Vyro
akys išsiplečia, jam trūksta oro. Klojė įsikimba į jį, griebia
už kaklo, tampo jo palto pečius, šaliką.

Pamoju ranka. Ir nueinu.

2011 m. rugsėjo 20 d.

Pirmas kartas. Žinoma, reikia papasakoti apie pirmą kartą, net jeigu tada dar nežinojome, jog tai pirmas kartas. Tądien nežinojau, kad sutikau Seržą, kad kažkas prasidėjo. Tik vėliau viskas pasidaro aišku, tik vėliau klausiamo savęs, ar ir kitas mus matė, ar pajuto kažką, nežinia ką, kažką naujo, kaip kad suklupę pažvelgiame į grindinį kitu žvilgsniu.

Tą rytą tikrai žinojau viena – oras puikus. Pažiūrėjus į dangų norėjosi lėkte lėkti. Man patiko kilti Lepiko gatve skaisčioje rudens šviesoje, spalvinančioje sienas gelsvai, o prekystalius – švelniai žalsvai. Buvo beveik dešimt, lipau Girdyklos gatvės link, mūvėjau džinsus ir avėjau sportbačius, nešiausi lagaminėlį, buvau pasiruošusi dirbti.

Atėjusi prie medinių durų, pažymėtų numeriu 8, pasakiau per telefonspyne: „Čia Siuzana, derintoja“, Liusi mandagiu aukštu balsu kažką atsakė ir mane įleido. Geriau būtų to nedariusi. Stumtelėjau duris ir atsitrenkiau į vyrą, nuo kurio sklido stiprus losjono po skutimosi kvapas, tinkantis prie jo trijų dalių kostiumo, skubos ir nepasitenkinimo. Jis nuo galvos iki kojų nužvelgė mane, vilkinčią

santehniko uniforma, santūriai nusišypsojo, kaip daro vėluojantys mandagūs žmonės, ir pasitraukė leisdamas man praeiti.

Jo žmona laukė manęs priebutyje.

Fortepijonas buvo naujas, aš ten lankiausi pirmą kartą. Liusi palengvėjo pamačius, jog derinu jį taip, lyg būčiau atėjusi išgydyti smarkiai karščiuojančio žmogaus, kad jis galėtų visavertiškai gyventi. Pasveikinau ją puikiai pasirinkus: tai buvo „Bösendorfer“ fortepijonas, kuriuo dar niekas niekada negrojo ir kurio galimybės niekuomet nebus išnaudotos, mat Liusi tenorėjo, kad jos aštuonmetis sūnus išmokytų skambinti. Ji išsiblaškiusi patvirtino: susidomėjimas ilgai netruksiąs, bet toks užsiėmimas lavinąs estetikos pojūtį. Fortepijonas priminė milžiną užkimšta burna. Paaiškinau Liusi, kad prireiks nemažai laiko jam suderinti, kad ateisiu dar, mažiausiai du kartus, ji man nusišypsojo patenkinta, pajutusi, kad rūpinuosi brangiais ir vertingais dalykais. Jai patiko gerai atliktas darbas, ypač kitų, nes pati, akivaizdu, nedarė nieko, tik grožėjosi tuo darbu ir rūpinosi, kad jis būtų padarytas. Paklausė, ar man netrukdytų, jei žiūrės, kaip derinu, ir ar nenorėčiau arbatos, atsakiau, kad ne. Man netrukdytų, o arbatos nenoriu. Nežinojau, kaip reaguos fortepijonas, kai pirmą kartą pasuksiu veržliaraktį, norėjau prie jo prisiliesti švelniai ir kai jį atidariau, pajutau lengvą

scenos baimę. Išgirdau jo skambesį, šiek tiek metalinį ir tolimą, neatskleidžiantį tikrosios fortepijono galios.

Liusi sėdėjo šalia manęs. Klausėsi, kaip derinu, nė kiek ne-
nuobodžiaudama, ji taip akivaizdžiai gyveno čia ir dabar,
kad paklausiau savęs, kurioje savo dvasios kertelėje ji randa
jėgų atrodyti tokia susikaupusi, kaip sugeba taip veik-
mingai susitvardyti, nors, matyt, yra energinga jauna ku-
melaitė, pasiruošusi stoti į kovą.

Taigi jau tądien aš sutikau Seržą. Keista, kokio niekniekio
užtenka, kad gyvenimas išsiderintų, o mūsų būtis, tokia
nepakartojama, tokia svarbi, prarastų harmoniją ir vertę.
Tarsi būtų sudaryta iš oro, ir nieko daugiau. Šiame name
gyveno vyras, apie kurį žinojau tik tiek, kad turi žmoną ir
fortepijoną, vyras, kuris kvepinosi per salsvu losjonu po
skutimosi, dėvėjo per tamsų kostiumą, ir prieš susitinkdami
nė vienas nežinojome, kad abu vaikštome siauromis medi-
nėmis lentomis balansuodami virš purvo duobės.